

Čtvrtletník

Jablíčko

časopis Sociálních služeb HB

Číslo 1/2018

29. vydání

www.ssmhb.cz

Strana 3

Keramický kroužek

Strana 7

Zima v dětství

Strana 9

Nové auto
pečovatelské služby

Chystáme velké akce...

I u nás v domově budeme slavit Velikonoce a to jak tradičně, tak jednou novou akcí. Nachystali jsme pro naše přátele z jiných domovů 1. ročník Velikonočního turnaje v šoulené. Šoulená je velmi jednoduchá aktivita na rozvoj jemné motoriky rukou. Akci pořádáme 3. dubna v úterý od 13 hodin. A kromě soutěžení nás čeká občerstvení a pohodové odpoledne. Každá organizace může přihlásit dva

tříčlenné týmy. Moc se těšíme. Další velkou akcí je tradiční červnová Zahradní slavnost, která bude tentokrát zaměřená promoravsky – přijede pravá cimbalová muzika, a čeká nás spousta takto zaměřených aktivit. Akce se koná 28. června od 13 hodin v zahradě našeho Domova pro seniory Reynkova. Všichni jste srdečně zváni.

Molitanový muž

Za zmínku stojí i naše účast

na akci Molitanový muž, která se koná 23. června na Havlíčkově náměstí. Naši senioři se podílejí na výrobě dárků pro účastníky a zároveň vybírají nejkrásnější obrázek od dětí z mateřských škol. Obrázky zdobí několik týdnů prostory našeho domova, kde se hlasuje o nejhezčí dílo.

**Zdena Lehmanová
a Vladka Ranecká**

Úvodník ředitelky

Vážený milí čtenáři, Blíží se nám jaro, za okny to však nevypadá. Přesto se všichni se moc těšíme, až vysvitne sluníčko a dodá nám energii, které se nám Všem v zimních měsících nedostává. Všichni jsme rádi, že skončila chřipková epidemie a dveře domova pro seniory se otevřely a jsou předzvěstí krásného období, kdy se příroda probouzí ze zimního spánku.

V sociálních službách města Havlíčková Brodu plánujeme na jaro mnoho zajímavých akcí pro naše klienty. Ráda bych se zastavila u aktivit, které nás čekají s dětmi ze základních, mateřských škol a klienty Úsvitu. Domnívám se, že v poznání je-

den druhého je naděje a radost a v poznání různých generací to platí o to víc.

Dlouhodobě spolupracujeme ze Základní školou Nusselská z Havlíčkova Brodu na naší zahradě, kdy děti nám pomáhají s údržbou zahrady. Tentokrát si děti pro naše klienty připravily příjemné překvapení. Akce se jmenuje „Zdravá 5“, tento vzdělávací projekt vyhlašuje nadační fond Albert a má i sociální rozměr. Děti si pro naše klienty připravují zdravé svačinky, o které se podělí s našimi klienty a udělají jim radost společným stolováním v jejich škole. Zajímavé pro naše klienty je, že poznají současnou základní školu, která se trochu liší od škol, které navštěvovali před šedesáti a více lety. V příjemném prostředí si všichni popovídají a ochutnají připravené dobrotky.

Další akcí je každoroční sportovní akce Molitanový muž, kdy dětí z MŠ v Havlíčkově Brodě vystaví

svá výtvarná díla v přízemí domova pro seniory a my všichni vybereme ty nejhezčí, které oceníme sladkým překvapením.

Nemůžu zapomenout na spolupráci s klienty Úsvitu, kteří nám svými výrobky zdobí náš domov. Naposledy vyzdobili rodinný koutek v domově pro seniory velikonočními výrobky a svými úžasnými vystoupeními zpříjemňují život v domově pro seniory. Jsem ráda, že všechny tyto aktivity vedou k sbližování generací a přinášejí nepopsatelné pocity u všech zúčastněných. Ráda bych poděkovala všem dětem, učitelům, pracovníkům a klientům Úsvitu za krásně prožité chvíle a doufám, že budeme v těchto akcích pokračovat i nadále. Život je o tom zažít něco hezkého a radovat se z toho.

Přeji Vám všem požehnané Velikonoce a krásné jarní dny.

Vaše

Magdalena Kufrová
ředitelka SSMHB

Blahopřejeme

V uplynulých měsících oslavili narozeniny tito klienti:

LEDEN

Kadlec Jaroslav
Kolařík Václav
Kopřivová Milada
Langpaul Jindřich
Macková Danuše
Neuvirt Karel
Polcarová Marie
Rychtářová Anežka
Schlicksbier Josef
Rasocha Bohuslav
Šmídová Milada
Vašíčková Marie
Charouzová Jana
Chvojková Miluše
Doležalová Anežka
Dvořáková Jarmila

ÚNOR

Klofáčová Marie
Kubín Miroslav
Nejedlá Růžena
Svobodová Marie
Trachtulcová Zdeňka
Boučková Jitka
Bulantová Anna

BŘEZEN

Jirsová Miroslava
Milichovská Marta
Mištová Stanislava
Pecen Josef
Procházková Jana
Procházková Jana
Rychnovský Otomar
Šimon Václav
Vašíček Josef
Balková Olga
Cyranyová Zdeňka
Hartová Růžena

Chcete přispívat do Jablíčka?

Máte pro nás nějaké nápady, připomínky?

Napište nám na terapie@ssmhb.cz!

Keramický kroužek

Začátkem září loňského roku jsme se rozhodli opětovně rozjet trochu zapomenutý kroužek keramiky. Paní ředitelka požádala o spolupráci bývalou zaměstnankyni domova paní Jarku Kotlasovou, která absolvovala kurz keramiky

a v domově pracovala jako aktivizační pracovnice. Paní Kotlasová se pustila s chutí do práce. Společně jsme udělaly „nábor“ mezi klienty a kroužek mohl začít. K našemu překvapení se stal kroužek velice oblíbený mezi účastnicemi. Ze začátku jsme

zkoušely jednodušší techniky práce s hlínou, dnes se již pustíme i do trochu složitějších výrobků. Snažíme se reagovat na téma ročního období, tzn. před Vánocemi jsme vyráběly ozdobičky na stromečky, před Valentýnem jsme nadělaly pár srdíček a momentálně tvoříme velikonoční ozdoby na zavěšení. Klientky, dle jejich slov, práce s keramickou hlínou velice baví, vždy se moc těší, co pěkného zase vytvoří a natěšeně se ptají, kdy se uvidíme příště. Scházíme se z pravidla jednou týdně a k mému potěšení keramická pec nestačí vychladnout ☺ Jen tak dál!

Petra Plodíková,
aktivizační pracovnice

Poděkování

Na konci roku 2017 v předvánočním čase náš domov navštívili zástupci pojišťovny Kooperativy, regionální manažer pan Grigar a ředitel pan Najman. Tito pánové nebyli pro nás žádní nováčci. Pravidelně navštěvují náš domov a dělají radost našim klientům v rámci akce pod názvem „Strom pro

lepší život“. Zaměstnanci z kanceláří poboček Kooperativy Vysočina této organizace cíleně přispívají finančním obnosem na nákup dárků pro seniory. Tentokrát si vybrali klienty domova se zvláštním režimem, kde žijí lidé s různým typem demence. Příjemným povídáním, zpíváním koled za

doprovodu kytary přinesli klientům vánoční náladu a pocit sounáležitosti ostatních lidí. Na závěr bych ráda poděkovala oběma pánům i pracovníkům pobočky Kooperativa Vysočina. Děkujeme za dárky a hezké chvíle.

Magdalena Kufrová
ředitelka SSMHB

Ohlédnutí za loňským rokem

Rok 2017 nám už odešel a vítáme další. Těšíme se, co všechno zase poznáme – okolí Brodu je moc hezké. Taky jsme jeli do lesa na houby. Našla jsem jich plný sáček a chtěla jsem se s nimi pochlubit, oni ale nebyly jedlé a tak skončily v příkopě. Ani mi to moc nevadilo, bylo krásně v lese a když budu mít možnost, pojedu zase. Viděli jsme také velké lány maku a ty je vidět málo. Těšíme se na rostlinky a taky na zahradu, bude hezká.

Milada Kopřivová,
klientka domova

Revoluční dny roku 1945 v Praze (1. díl)

Je to neuvěřitelných 45 let, co mám ve své paměti zážitky z revoluční doby konce druhé světové války v květnu 1945.

Byla sobota 5. května. Na ten den měla moje mamka schůzku se svoji kamarádkou, že společně vyberou pro své dceři nějaký dárek k narozeninám. Obě jsme měly narozeniny v květnu a dostaly stejné dárky, což nám dělalo velkou radost.

V tu dobu už celá naše rodina žila ve Zbraslavi ve čtvrti Baně. Sem nás otec odstěhoval už na začátku války do vlastního rekreačního domku se zahradou. V Praze byl velmi často poplach a museli jsme odejít do krytu i několikrát za noc. Proto se otec rozhodl o přestěhování. Zde jsme sice také slyšely sirény, ale nehrozilo nám žádné nebezpečí. Náš domek byl na samotě na kopci u lesa.

Mamka rozhodla, že do Prahy pojedou sama vlakem už v deset hodin a ona za mnou přijede až zaopatří celou domácnost později. Dojela jsem na Smíchovské nádraží a zjistila, že dál nejede žádná tramvaj a musím na Václavské náměstí, kde bydlela rodina kamarádky, pěšky. Nemohla jsem se orientovat, co se děje. Lidé spěchali z obou chodníků dál ke Smíchovu, mávali si, někteří se objímali. U Zlatého Anděla byl hlouček mládeže a rozdával kolem sebe papírové vlaječky se znakem naší republiky a druhé s americkým. Já jsem si od nich vzala dvě, i pro moji kamarádku Libuši. Každou chvíli nešli, ale běželi po silnici vojáci v německých uniformách zpět do zabraných kasáren na Smíchově. Namířila jsem si to na Palacký most a od Palackého sochy dál na Václavské náměstí. Nešla jsem tam sama,

hodně lidí šlo také tím směrem. Konečně jsem došla na Václavské náměstí do rohového domu se světelnou reklamou Prokop a Čáp, textilní zboží všeho druhu. Zde bydlela ve čtvrtém patře moje kamarádka Libuše se svými rodiči. Vchod do domu nebyl jednoduchý. Z levé strany byl velký obchod pana Zemky se všemi druhy masa a hned z pravé strany uzieniny z výroby také pana Zemky. Tenkrát vše za potravinové lístky. Oba obchody měly ještě výlohy do chodby domu. Na konci této chodby měl svůj lokál otec Libušky pan Straka, který především sloužil jako bufet a prodej piva, limonád a ostatních nápojů. Tyto tři podniky spolu úzce spolupracovaly pod jednou střechou.

V prvním patře byla prodejna textilu firmy Prokop a Čáp a kanceláře ve druhém poschodí. Tam byl také byt nájemníka, v dalším ve čtvrtém patře bydlel pan Straka. Ostatní místnosti v domě sloužily jako kanceláře.

Já jsem se hned ohlásila v bufetu otci Libušky a sdělila mu, že maminka přijde po druhé hodině. Pan Straka spráskl ruce a prohlásil, že právě začala revoluce a naši občané vyhánějí Němce z republiky a bojují za svoji samostatnost. Snad se mamce nic nestane a dojde bez problémů. Mně nařídil, že ven nesmím chodit, abych nepřišla k úrazu. Šla jsem k nim do bytu. Byl čas oběda. Paní Straková s Libuškou mne opět doprovodily dolů do bufetu, kde nám pan Straka telefonem objednal obědy v restauraci u pana Ráže. Ty nám za chvíli doručili výtahem spojeným s restaurací. Nic jsme neplatily. Paní Straková prohlásila, že v průběhu revo-

luce pro nás nemohou jít nic nakupovat. Obě odešly zpět do bytu a já čekala v bufetu až přijde maminka. Pan Straka odešel s nějakými muži. Já odešla z domu na chodník vyhlížet mamku. Tu se ozvala naše hymna a u pomníku svatého Václava se sešlo nepřehledné množství lidí. Přidala jsem se k nim a společně jsme zpívali hymnu. Na konci se ozvala siréna, a tak jsme se rozutekli každým jiným směrem. Já to měla nejbližší - do bufetu. Pak přišla mamka. Přinesla tetě, jak jsem mamince Libušky říkala, nějaká vajíčka, čerstvou zeleninu a naši švestkovou marmeládu. Přišel rozkaz, že všichni obyvatelé musí do krytu. Tak jsme se šli do krytu podívat a pak na lůžka přinesli vše potřebné. Já ani mamka jsme se kvůli boji ve městě nemohly vrátit domů.

Noc na neděli proběhla celkem klidně. Kryt byl plný lidí, kteří se brzo ráno rozcházeli. Většina se zastavila v bufetu na snídani. Někteří se vrátili zpět do krytu, neboť hlídka nikoho dál do města nepustila. Venku už byly postavené barikády a začal opět krutý boj o stanoviště Československého rozhlasu na Vinohradské třídě. Německá armáda přijela i s tanky před rozhlas, náš odboj je ale zneškodnil. K rozhlasu přicházeli stále další naši dobrovolníci, už ozbrojeni, a vchod do budovy úspěšně bránili. Mezitím se vysílací stanice potichu odstěhovala do jiného objektu, odkud dál vysílala pokyny potřebné pro vedení odboje. Naši opustili vchod do budovy a Němci našli budovu prázdnou. Ze vzteku ji rozstříleli.

(pokračování přístě)

Věra Niklová

Zahradní kroužek v zimě

Ani v zimních měsících náš kroužek zahradní terapie neza-
hálí. Všechny sklizené bylinky
zpracováváme a následně po-
užíváme do čajů, na vaření a k
dekoračním účelům. Všichni se
už ale těšíme na příchod jara,
kdy se zahrada probouzí a my
zase začneme chodit ven a

pěstovat zeleninu, bylinky a ky-
tičky. Za připomenutí stojí také
mnohaletá spolupráce se ZŠ
Nuselská, za kterou jsme velmi
rádi a věříme, že i děti nás na-
vštěvují s chutí. Hned, jak bude
hezky, tak společně opět vyra-
zíme na naši zahradu.

Zdena Lehmanová

Pár zajímavostí o Velikonocích

**Blíží se nám tradiční veliko-
noční svátky, proto přináší-
me pár zajímavostí o nich.**

Velikonoce (latinsky pascha,
řecky πάσχα – pascha, heb-
rejsky פֶּסַח pesach – přechod,
přejít) jsou nyní nejvýznam-
nějším křesťanským svátkem,
oslavou zmrtvýchvstání Ježíše
Krista. Vedle toho jsou Veliko-
noce obdobím lidových tradic
spojených s vítáním jara, které
s náboženským svátkem souvi-
sí jen volně.

**Nenáboženské velikonoční
tradice**

Už od svátků jara, které jsou
starší než Velikonoce, jsou ča-
sem oslav a veselí. Dnes jsou
i komerčně důležité, protože
se na ně váže mnoho zvyků,
k jejichž uskutečnění je třeba
vynaložit nějaké úsilí nebo jen
tak zajít na nákup. Prodávají se
například velikonoční pohledy,
ozdoby nebo cukroví v podobě
velikonočních vajíček, beránků
nebo zajíčků.

Řehtání - od čtvrtka do soboty
chodili po vsi chlapi školou po-

vinní a nahrazovali zvony, které
odletěly do Říma. V zelený čtvr-
tek se šlo po škole a navečer, na
velký pátek ráno před školou,
po škole a na večer a naposle-
dy na bílou sobotu ráno. Cho-
dili tak aby obešli celou vesnici
a u každého křížku se modlili.
V pátek v podvečer obešli ves-
tůň od domu kde vykoledovali
nějaké vajíčko, sladkost - su-
šené švestky, křížaly či drobné
mince. Nejstarší z chlapců se
nazýval kaprál. V některých ob-
lastech měli slaměného Jidáše.
V Česku je prastarou tradicí
hodování a pomlázka. Na Ve-
likonoční pondělí ráno muži a
chlapi chodí po domácnostech
svých známých a šlehají ženy a
dívky ručně vyrobenou pomláz-
kou z vrbového proutí. Pomláz-
ka je spletena až z dvaceti čtyř
proutků a je obvykle od půl do
dvou metrů dlouhá a ozdobená
pletenou rukojetí a barevnými
stužkami. Podle tradice muži při
hodování pronášejí koledy. Nej-
známější velikonoční koledou
je tato krátká říkanka: „Hody,

hody doprovody, dejte vejce
malovaný, nedáte-li malovaný,
dejte aspoň bílý, slepička vám
snese jiný...”

Jiný výklad pomlázky – odvo-
zeno od pomlazení, tj. omlaze-
ní. Proto muži používají mladé
proutí s největším podílem „ži-
votní síly“ kterou jakoby předá-
vají vyšlehané osobě. Z téhož
důvodu ženy dávají jako odmě-
nu za omlazení vajíčko, prasta-
rý symbol nového života. Jinak
v Čechách nejsou tradicí hody
ale koleda (hody jsou spíše po-
místní název), přičemž koleda
probíhala v průběhu roku více-
krát, ne jen v období velikono-
ce a jejím původním smyslem byla
ochrana před špatnými vlivy a
posílení těch dobrých. Za toto
byli koledníci odměňováni. V
průběhu doby se původní smy-
sl vytrácel a vlastně se stala
„lepší“ formou žebroty chudší
části obyvatelstva.

**Zpracovala Vladka Ranecká
aktivizační pracovnice**

Jarní

Vyběhla bříza běličká,
jak ze stáda ta kozička.
Vyběhla z lesa na pokraj,
že prý už táhne jara báj.
Vyběhla jako panenka,
tak hebká a tak do tenka,
že až to lesem projelo

a vše se touhou zachvělo.

Jarní květiny začaly
zvedat hlavičky
a housátka se tulila
u své mamičky.
Byl to ráj, byl o ráj,

v korunách stromů
hrál kos na šalmaj.

Jaro plné sluníčka,
radostí a zdravíčka
přeje

Ludmila Prchalová

Francouzská republika

Vítám Vás u dalšího dílu našeho nového seriálu o cestování, tentokrát bude v našem hledáčku Francie.

Oficiální název Francouzská republika je demokratický stát, jehož většina území (někdy označovaná jako Metropolitní Francie) se nachází v západní Evropě. Francouzskou republiku tvoří i tzv. Zamořská Francie, která zahrnuje území v Karibiku, Severní a Jižní Americe, v Indickém oceánu a Oceánii. Francouzi metropolitní Francii kvůli jejímu geografickému tvaru často přezdívali L'Hexagone (šestiúhelník). K Francii patří také ostrov Korsika. Je členskou zemí Severoatlantické aliance a je jedním ze zakládajících členů Evropské unie a Organizace spojených národů. Je jedním z pěti stálých členů Rady bezpečnosti OSN s právem veta, jednou z osmi uznaných jaderných mocností a členem sdružení osmi nejvyspělejších států světa G8. Spolu se Spojeným královstvím je Francie jedinou doposud existující koloniální velmocí. Ačkoliv Francii obvykle vnímáme jako jednolitý národní stát, při pohledu na rané dějiny Francie je patrné, že - slovy André Mauroise -

„jakási francouzská rasa nikdy neexistovala“. Francouzi se vyznačují značně různorodým národnostním původem, který je stejně jako jejich dějiny výsledkem mnoha vlivů. V průběhu svých dějin zažila Francie množství přistěhovaleckých vln (což je příznačné i pro současnou Francii). Tato skutečnost je zřejmější při uvědomění si geografické polohy Francie na

SERIÁL O CESTOVÁNÍ

západním okraji evropského kontinentu. Jejím vlivem byla Francie místem, kde se zastavovaly invaze a usazovali se vetřelci. Navíc přestože dnešní Francie má přirozené hranice, z historického hlediska nebyla nijak uzavřeným celkem. Na jejím území se tak od počátku dějin setkáváme s nejrozličnějšími národy Kelty, Řeky, Římany, Germány, Franky, Normany, Židy, Španěly, Portugalci, Italy, Alžírany a mnoha dalšími.

Nejvýznamnější stopy v dějinách Francie zanechaly vlivy Galů (což byla ta část Keltů, která se usadila ve Francii), Římanů a Franků, přičemž první dva na přelomu tisíciletí splynuly dohromady a třetí dal Francii jméno. Přístup k imigrantům byl na území Francie téměř výhradně asimilační, což znamená, že kultura, jazyk a genetické dispozice nově přichozích se rozpouštěly mezi zde již dříve usazeným obyvatelstvem, přičemž je samozřejmě do jisté míry i obohacovaly. Z hlediska civilizačního byl nejzásadnější vliv galorománské kultury, což se odráží i na dnešní podobě francouzštiny, kterou řadíme mezirománské jazyky. Výskyt mnoha oblastních jazyků, které většinou nemají s latinským původem příliš společného (bretonština, baskičtina, korsičtina, vlámsština nebo alsaské nářečí němčiny), však velmi názorně dokládá, že utváření francouzského národa bylo mnohem složitější a nejednoznačější. Ještě v první polovině 20. století byla každodenním jazykem většiny venkovského obyvatelstva v jižní třetině Francie románská okcitánština, která má blízko ke katalánštině. „Ačkoliv staletí trvající centralizační tlaky stmelily Francouze do jediného národa se silným citem pro národní identitu“, byl tento národ utvářen množstvím rozdílných etnik. A právě z této historické rozmanitosti pochází kulturní a jazykové bohatství dnešní Francie.

Pokračování na straně 7.

Pokračování ze strany 6.

Kromě hlavního města Paříže, v jejíž aglomeraci žije přes 12 milionů lidí, jsou největšími městy Marseille, Lyon, Toulouse, Nice, Nantes, Štrasburk, Montpellier, Bordeaux, Lille, Rennes. Podle článku 2 ústavou je úředním jazykem Francie francouzština, románský jazyk odvozený z latiny. Dále je používána němčina a arabština. V zámořských územích existují kreolské jazyky na bázi francouzštiny (např. antilská kreolština, guaynština či réunionská kreolština).

KUCHYNĚ

Francouzská kuchyně je charakteristická svou velikou rozmanitostí. Je označována jako jeden z nejvíce kultivovaných a elegantních stylů vaření na světě. Mnoho nejlepších světových šéfkuchařů jako Taille-

vent, La Varenne, Carême, Escoffier nebo Bocuse byli mistry této kuchyně. Navíc, francouzské způsoby vaření ovlivnily bezmála celou Západní Evropu a mnoho kulinářských škol užívá francouzskou kuchyni jako základ všech ostatních forem evropského vaření.

SPORT

Nejpopulárnějším sportem ve Francii je fotbal. Dalšími populárními sporty ve Francii jsou cyklistika (ve Francii se každoročně pořádá světoznámá Tour de France), ragby, lehká atletika, automobilový sport (Grand Prix Francie v Magny-Cours, 24 hodin Le Mans) a tenis (French Open v Paříži). Nejhranějším sportem ve Francii je Pétanque. Různé formy Pétanque jsou hrány ve Francii přibližně 17 miliony lidí. Fédération Française de Pétanque et Jeu Provençal (ffjpj), která dohlíží na Pétanque, eviduje

480 000 licencovaných hráčů. Další známou hrou, která pochází z Francie je stolní fotbal. Mezi Francouzi je velmi populární, což dokazují četnými vítězstvími na světových šampionátech.

Francouzi několikrát pořádali olympijské hry: letní v letech 1900 a 1924 v Paříži a zimní v roce 1924 v Chamonix, 1968 v Grenoble a 1992 v Albertville. Francouzi měli několik silných fotbalových generací. Té z 50. let dominovali Raymond Kopa a Just Fontaine. Té z 80. let zejména Michel Platini. Největší hvězdou slavného mužstva mistrů světa z roku 1998 byl Zinedine Zidane. Výjimečným střelcem začátku 90. let byl též Jean-Pierre Papin. Světovou tenisovou jedničkou i vítězkou Wimbledonu byla Amélie Mauresmová.

**Vlad'ka Ranecká,
aktivizační pracovnice**

Zima v dětství

Rané dětství jsem prožívala za 2. světové války na vesnici v Polabí. Tedy samá rovina a nikde kopeček. Ale i tak jsme se vyřádili až až.

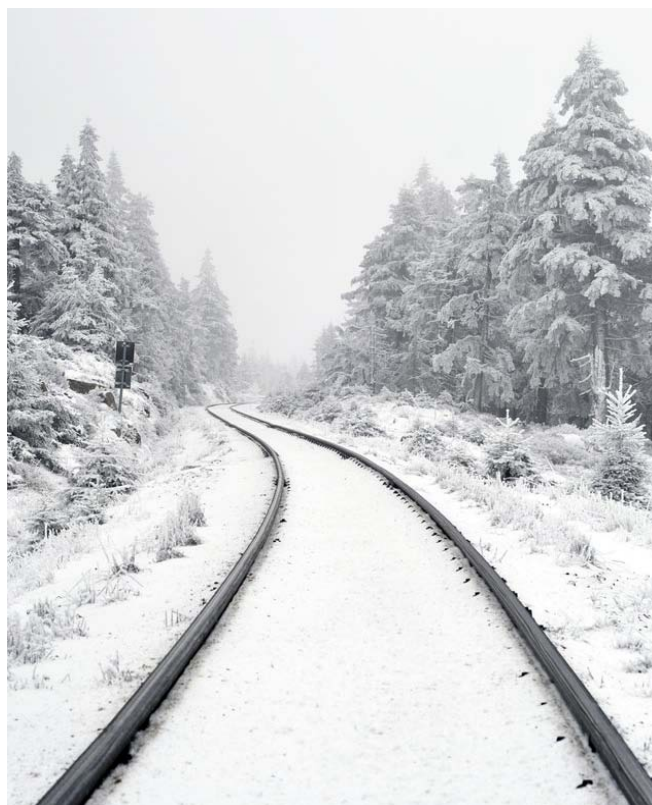
Ve vesnici byl rybník zvaný Hlíňák a na něm jsme zkoušeli bruslit a krasobruslit. Dále byl k dispozici bývalý lom na Opuku, v něm bylo trochu vody zamrzlé a tam kluci většinou hráli hokej. Byla jsem poctěna jejich důvěrou a stála jsem v brance. Hlavně jsem dávala pozor, abych nepropustila puk nebo abych nepřišla o zuby. Výstroj s tou dnešní se nedá vůbec srovnat. Boty byly zvané křusky a na ně se připevňovaly brusle na kličku – tzv. šlajfky.

Dalším oblíbeným sportem bylo sáňkování. V té době ještě jezdily koňské povozy a my se s oblibou za ně přivazovali a svezli se do další vesnice. Většinou jsme tak zvládli i zpáteční cestu.

Tak nám utíkala zima v radovánkách.

V dnešní době zimu už tak ráda nemám a od října si říkám, už aby byl březen a toužebně vyhlížím jaro.

Jaroslava Zvolánková

Hudba léčí 6. díl Trampská hudba

Dnes se zaměříme na další velmi oblíbený hudební styl a to trampskou hudbu. Sousedstvím trampská hudba nebo i trampská píseň označujeme zvláštní a zcela specifické odvětví českého folku, které vzniklo spolu s trampismem, skautingem, Ligou lesní moudrosti již ve 20. a 30. letech 20. století, tedy prakticky téměř nezávisle na americkém folku.

Zprvu se jednalo o jednoduchou, zcela neformální a spontánní lidovou zábavu, provozovanou zejména o víkendech u tábořových, besedních a osadních ohňů za doprovodu kytar. První trampské písničky mívaly jednoduchý nápěv i harmonii, prostý text a bývaly zpívány zpravidla větším počtem amatérských zpěváků a to většinou vícehlasně. Jejich náměty mívaly silně romantický nádech, někdy byly tyto náměty značně sentimentální.

Tato spontánní lidová hudba vznikla z nejrůznějších inspiračních zdrojů, jedním z takových zdrojů byla, mimo jiné, také četba dobrodružné literatury z prostředí Divokého západu a exotických krajín vůbec. Po hudební stránce tato hudba vzešla jak z tradice české lidovky, dále z tradice kramářských písní, tradice dělnických zpěváckých spolků, jakož i z tradice obrozeneckého zpívání (popřípadě i z tradice kabaretních kupletů). Hudba jako taková byla velmi silně ovlivněna i tehdejšími úplně novými hudebními stylem, jímž byl jazz. Tento nový hudební žánr právě v té době prožíval období svého bouřlivého rozvoje po celém světě. Nicméně celá řada původních trampských autorů byla nakonec úspěšná v tom smyslu, že relativně velké množství jejich písniček posléze téměř zlidovělo a nakonec bylo často vstřebáno právě vznikajícím gra-

mofonovým průmyslem i novým informačním médiem té doby jímž bylo (kromě filmu) zejména rádio, tedy Československý rozhlas. Z celé řady tehdejších nadprůměrných trampských hudebních tvůrců uvedme např. Jarku Mottla, Edu Fořta, Jendu Kordu, Eduarda Ingrise či Mirko Vostřého, z interpretů pak vokální skupinu Settleři či současné nestory tohoto žánru Duo Červánek.

Moderní trampská hudba začala vznikat na přelomu 50. a 60. let 20. století prakticky souběžně s tím jak nejen v okolním světě ale i u nás vznikaly zárodky onoho tehdy zbrusu nového hudebního žánru, který dnes nazýváme folk (příkladem za všechny ostatní budiž skupina Spirituál kvintet) a začínala se objevovat i americká country music, kterou v 50. letech hrála skupina SALP, založená v r. 1949 Jiřím Falladou, (textař mnoha písní, např. Burácků), Josefem Dobešem (později steelkytista Greenhornů) a Wiktozem Wagnerem. Krom toho také došlo k výrazné generační proměně, moderní trampské písničky začínaly být mnohem méně naivní, byly rytmicky i harmonicky propracovanější a tematicky zcela zjevně začaly tendovat ke zpívané poezii všedního dne (rodil se tak, mimo jiné, i nynější základ mohutného proudu současného českého písničkářství). Změnilo se i nástrojové obsazení a s ním i provedení, téměř vymizeli dříve typické mužské sbory s party bez doprovodu, nyní bylo oproti klasickému trampskému stylu výrazně i výrazově bohatší. Vedle běžných kytar se začaly objevovat první mandoliny, banja, kontrabasy, bicí a další doprovodné hudební nástroje. Trampská hudba byla v té době ovlivňována nejen novými hu-

debními směry té doby, což byl zejména rokenrol a bigbeat (tehdejší fenomény doby: Elvis Presley a Beatles), ale i výraznými vlivy pocházejícími od americké country hudby.

Problém komunismu v Československu ale ovlivňoval i tuto sféru hudebního vývoje v tom smyslu, že západní hudební vlivy k nám pronikaly velmi obtížně a mnohem pomaleji než by tomu bylo v případě, když by u nás v té době existovala svobodná společnost. A mnohé z těchto západních hudebních vlivů se dost často setkávaly, a to velmi slušně řečeno, se společenským nepochopením či přímým odsudkem ze strany oficiálních míst. Na druhou stranu to přinášelo velký prostor pro originální českou tvorbu. Jednou z nejvýraznějších skupin moderní trampské hudby se stala bezpochyby skupina Hoboes z osady Zlatý klíč formovaná autorskými písněmi bratrské dvojice Wabiho a Mikiho Ryvolových. Nicméně bouřlivý společenský vývoj konce 60. let a generační výměna pokračovala i v trampském hnutí a procesy společenských změn se ani zde nedaly zcela zastavit. V 60. letech začaly vznikat první skupiny amatérských nadšenců hrajících také americkou country hudbu (třeba Greenhorns, White Stars, Rangers a další). Objevili se i první vynikající písničkáři, z nichž snad vůbec nejvýraznější byl Karel Kryl. Zrodila se tak fakticky hned celá skupina příbuzných hudebních žánrů, kdy kromě („předválečné“) klasické trampské hudby koexistovala moderní trampská hudba, právě vznikající folk a i české formy country & western stylu - prakticky vše co později bývalo označováno souslovím portovní žánry, tedy hudební žánry, které byly

později veřejně prezentovány novým, ve své době neuvěřitelně oblíbeným hudebním festivalem, nazvaným Porta. Za všechny tvůrce moderní tramské hudby jmenujme např. skupinu Pacifik Tonyho Linharta, skupinu Brontosauři bratrů Františka a Honzy Nedvědových, skupinu Hop Trop, skupinu Kamarádi táborových ohňů či zpívajícího spisovatele detektivek a klasika české sci-fi literatury pana Jaroslava Velinského resp. Kapitána Kida, ti ostatní, na něž jsem teď nevzpomněl, nám prominou. K jmenovaným tvůrcům patří jistě i Miroslav Jaroš-Skunk autor známé Montgomery-Jižní eskadrony, nebo Qauntanamo, Rychlejší

koně a další.

Rozdíly mezi jednotlivými hudebními žánry u některých českých tvůrců nejsou nikterak výrazně patrné a mnozí z nich vyšli od klasické tramské hudby zpívané kdesi v lesích při ohničku až k dnešní šířce či hloubce svého hudebního záběru i osobního sdělení. Klasickým příkladem budiž např. pan Wabi Daněk, což je zcela jistě moderní tramský písničkář (vždyť jeho píseň Rosa na kolejkách se supraphonské gramofonové LP desky Písne dlouhých cest se stala velmi populární), který dnes bývá někdy řazen jak do podskupiny moderní country tak do skupiny současného folku. Na tramských

základech ale vyrostla prý i písničkářka Radůza, Ivan Mládek a další. V současnosti se problematice tramské hudby, mimo jiné, také věnuje prakticky Country rádio ve svém pravidelném pořadu Ozvěny osadních ohňů, který moderuje pan Antonín Linhart známý tramský a countryový hudebník ze skupiny Pacifik. Tramská hudba má své pevné místo na festivalu Porta, který je i dnes jedinečný díky síti oblastních kol jejichž vítězové postupují do Českého národního finále v Řevnicích. Těším se v posledním díle nashledanou.

Vlad'ka Ranecká
aktivizační pracovník

Pořízení automobilu k rozšíření terénní pečovatelské služby, Havlíčkův Brod

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Poskytovatel Sociální služby města Havlíčkova Brodu má nový 9 místný automobil pro pečovatelskou službu, který je financovaný z Integrovaného regionálního operačního programu 2014-2020.

Registrační číslo projektu: CZ .06.2.56/0.0/0.0/16_040/0002 221. Číslo výzvy: 06_16_040
Název výzvy: 30.výzva IROP – ROZVOJ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (SVL) – SC 2.1
Pořízením nového 9 místného automobilu poskytovatel zvý-

ší kvalitu a dostupnost terénní pečovatelské služby o vyšší počet potřebných vedoucích k sociální inkluzi těchto osob. Poskytne službu uživatelům v časově náročně dostupných lokalitách.

Automobil bude využíván pečovatelskou službou ve městě Havlíčkův Brod a jeho městských částech popř. i v blízkém okolí města Havlíčkova Brodu. Tento projekt financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj umožní osobám v nepříznivé sociální situaci zůstat ve svém přirozeném prostředí za podpory sociálních služeb.

Magdalena Kufrová
Sociální služby města
Havlíčkov Brodu

Senior point v roce 2017

V roce 2017 v rámci poskytování služeb havlíčkobrodského Senior Pointu navštívilo celkově 2829 klientů z řad seniorů – tzn. osoby starší 55 let.

Během roku se zaregistrovalo celkem 119 klientů/seniorů ve věku nad 55 let v rámci projektu Senior Pasy.

Během roku u nás absolvovalo celkem 45 studentek a studentů se SZŠ a VOŠZ, Soukromé odborné školy sociální Jihlava a TRIVIS- střední veřejnoprávní škola vícedenní praxi, při které nám pomáhaly s organizační částí příprav přednášek, kurzů, dílniček apod.

Výborná spolupráce probíhá mezi základními školami, mateřskými školami, Obchodní a Hotelovou školou Havlíčkův

Brod v rámci mezigeneračních projektů a aktivit.

Velmi dobře probíhá spolupráce v rámci programu Zdravého města a Místní agentury 21.

Mezi velice úspěšné a pravidelně nabíže-

né služby jsou cestovatelské přednášky. Přednášející David Myslivec si získal velkou oblibu a je hojně na svých přednáškách navštěvován.

Oblíbené přednášky se stávají i přednášky zaměřené na zdraví člověka, zdravý životní styl apod.

Během letních prázdnin – červenec a srpen bychom opět nabízeli své služby v prázdninovém provozu – tzn. pracovní doba od 8.00 do 12.00 hodin.

Nabízené služby: možnost využití PC s přístupem na internet, vyhledávání a získávání informací, spolupráce s Občanskou poradnou a Sociálními službami města Havlíčkův Brod

Pravidelné aktivity během

prázdnin přerušíme – z důvodu nižší návštěvnosti.

V letních měsících na žádost klientů/ seniorů plánujeme uspořádat II. ročník pobytového tábora v termínu od pondělí do pátku. Tábor bude zaměřen na zdravotní cvičení, pravidelné vycházky, osvětu, preventivní programy apod. V roce 2017 se jej zúčastnilo 21 seniorů. Pro rok 2018 navyšujeme kapacitu na 50 zájemců. Již nyní je tábor téměř zaplněn.

V jarním a podzimním cyklu bychom rádi znovu otevřeli Výtvarnou akademii pro seniory pod vedením pana Mgr. Daniela Korába - velice úspěšný projekt s nádherným výstupem (obrázky, předměty – plánovaná výstava).

Po loňské návštěvě seniorek v Jihlavě na akci Barevné vánoce, byl zajištěn stánek, kde bylo možné ukázat své výrobky z rukodělných dílniček v rámci této krajské výstavy.

Děkujeme Kraji Vysočina a městu Havlíčkův Brod za finanční podporu, bez které by nebylo možné v takovémto měřítku nabízené aktivity realizovat.

V havlíčkobrodském Senior pointu jsme v roce 2017 uspořádali spoustu akcí:

Přednášky na preventivní tematiku, cestopisné přednášky, kurzy apod.	20x
Zdravotní cvičení (gym. sál nebo tělocvična)	34x
Rukodělné dílničky (kancelář nebo prostory větší kanceláře na stejném patře)	33x
Zdravotní monitoring ve spolupráci se SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod	30x
Nordig walking (chůze s holemi v parku)	2x
Šipky	5x
Výtvarná akademie	6x
Alzheimer poradna	11x
Petanque	4x
Seniorská miniolympiáda	1x
Pobytový tábor pro seniory	1x

V celkovém počtu **497 hodin pravidelných aktivit.**

FOTOSTRANA

Vaříme, pečeme, zahradníčíme, pracujeme a pak máme zaslouženou hudební odměnu.

Křížovka

U nás se vždycky platilo víc za muziku, než za fyziku. A proto tady není.....tajenka.....

Vyplněnou křížovku se správnou tajenkou odevzdejte na recepci DS Reynkova do 30. května. Tři vylosovaní úspěšní luštitelé získají hodnotné ceny!

1									P				G
2					Ě					P			
3				E							E		
4	R		Z									T	
5	P		N									T	
6				Z							R		
7					A					D			
8									E				K

1.		ZÁVĚR DÍLA, DOSLOV
2.	BÍLÁ HORSKÁ KVĚTINA	ROZHLASOVÁ STANICE
3.	KOLEKTIV. MÍČOVÝ SPORT	SOUBOR DEVÍTI HUDEBNÍKU
4.	ŠTĚPENÍ	HUDEBNÍ SKLADBA
5.	DUTÝ PLOVÁK	RAJČATA
6.	BÁSNICTVÍ	DUCHAPLNOST
7.	HUDEBNÍ NÁSTROJ	AMERICKÝ DOMORODEC
8.		MĚSTO V OKRESE KARLOVY VARY

POMŮCKA: ESPRIT, IMPULS, SONÁTA, ŠALMAJ

Autorem křížovky je Markéta Kufrová, které moc děkujeme!

Redakce: Věra Niklová, Ludmila Prchalová a další přispěvatelé

Redakční rada: Ondřej Rázl, Petra Plodíková,

Vláška Ranecká, Zdena Lehmannová,

Magdalena Kufrová

Kontakt: plodikova@ssmhb.cz, 569 433 757.

Náklad: 400 ks

Za případné chyby v textu se omlouváme.

Uzávěrka příštího čísla 25. května 2018.

Evidenční číslo: MK ČR E 21809

Sponzorem časopisu Jablíčko je

